Κυριακὴ τοῦ Ἀσώτου (Λουκ. ιε΄11-32)
19 Φεβρουαρίου 2006

Ἡ φυγὴ τοῦ ἀσώτου υἱοῦ τῆς παραβολῆς τοῦ σημερινοῦ Εὐαγγελίου, σηματοδοτεῖ τὴν ἐπιθυμία τῆς ἀλλαγῆς καὶ τῆς μεταβολῆς. Καὶ ἡ ἐπιστροφή του στὸν Πατέρα ὑπογραμμίζει τὸ γεγονὸς τῆς ἀποτυχίας.

Ἐτοῦτος λοιπὸν ὁ νέος ἄνθρωπος ἐπιζητεῖ τὴν ἀλλαγή. Τὴν ἀλλαγὴ ἀπὸ τὴ ζωὴ τῆς προστασίας καὶ ἀσφάλειας, στὴ ζωὴ τῆς ἀποστασίας καὶ τοῦ κινδύνου. Διαθέτει τὸν ἑαυτόν του πρὸς κατανάλωση σὲ χώρους καὶ τρόπους φθορᾶς καὶ πτώσεως. Καὶ τελικὰ τὸ προνόμιο τῆς ἐλευθερίας του, γίνεται ἐχέγγυο τῆς δουλείας του.

Ὁ ἄσωτος υἱὸς ἐπιθυμεῖ νὰ «γνωρίσει» τὴν ζωὴ καὶ νὰ γευτεῖ τοὺς χυμούς της. Δίχως πυξίδα καὶ τιμόνι. Νὰ ὁρμήσει καὶ ὅπου φτάσει κι ὅπου βγεῖ. Τὰ ἀναγκαία ὑλικὰ μέσα ἄλλωστε τὰ διαθέτει. Τὴν πατρικὴ περιουσία ποὺ κληρονόμησε. Γι᾽ αὐτὸ δὲν τὸν κρατάει κανεὶς νὰ ἀπολαύσει τὶς χάρες. Νὰ νοιώσει ὅτι ζεῖ μακριὰ ἀπὸ τὴν πατρικὴ φροντίδα καὶ προστασία.

Δὲν τὴ χρειάζεται πιὰ τὴν πατρικὴ προστασία. Φτάνει ποὺ ἔχει τοὺς φίλους του, ποὺ τὸν συντροφεύουν καθημερινὰ στὰ γλέντια καὶ τὰ ξεφαντώματα. Αὐτοὶ εἶναι τώρα οἱ ἄνθρωποί του. Μ᾽ αὐτοὺς μοιράζεται τὰ ἀγαθά του. Σ᾽ αὐτοὺς ἐκμυστηρεύεται τὰ μυστικά του. Αὐτοὺς συμβουλεύεται κι αὐτοὺς ἀκολουθεῖ.

Ἐπειδὴ αὐτὴ ἦταν ἡ ἐπιθυμία του, γι᾽ αὐτὸ φεύγει ἀπὸ τὴν πατρικὴ ἑστία ὅσο τὸ δυνατὸν πιὸ μακριά. «Ἐταξίδευσεν εἰς μέρος μακρινόν...» κατὰ τὸ ἱερὸ Εὐαγγέλιο. Ποὺ σημαίνει πὼς ἀπομακρύνθηκε ἀπὸ τὸ Θεό-Πατέρα καὶ ὁ Θεὸς ἀπὸ αὐτόν. Κατὰ δὲ τὸν ἱερὸν Αὐγουστίνο, «ἡ μακρινὴ χώρα σημαίνει ἐπιλησμοσύνην πλήρη του Θεοῦ».

Λησμόνησε τὸ Θεό-Πατέρα. Ἄφησε πίσω του κενὴ τὴν πατρικὴ ἀγκαλιά. Πέταξε στὴν ἄκρη τὴν ἀγάπη Του. Μάζεψε γρήγορα-γρήγορα τὰ ἀγαθά τοῦ πατέρα καὶ ἔφυγε ὡσὰν κυνηγημένος. Τὸν κυνηγάει τὸ σύνδρομο τῆς ἀσωτίας. Οἱ κακὲς σειρῆνες ἄλλωστε τὸν κωφεύουν μὲ τὰ γλυκὰ λόγια τους καὶ τοῦ κλείνουν τὰ μάτια νὰ μὴν ἰδεῖ τὴν ὀδύνη ποὺ κρύβεται στὸ τέλος αὐτῆς τῆς διαδρομῆς.

Καὶ τὸ τέλος δὲν ἄργησε νὰ ἔλθει. Οἱ χαρές, τὰ γλέντια καὶ οἱ ἀσωτεῖες τελείωσαν ὅταν τὰ ἀγαθά του στέρεψαν. Οἱ φίλοι, μὲ τοὺς ὁποίους σπατάλησε τὴ ζωή του,

τώρα κι αὐτοὶ ἐξαφανίστηκαν. Δὲν εἶχαν πιὰ λόγο νὰ μείνουν μὲ ἕναν ἀπένταρο. Τὸν ἐγκατέλειψαν δίχως πολλὰ λόγια.

Μόνος, φτωχὸς καὶ πεινασμένος βρέθηκε ὁ νέος μας. Γιατί ἀκριβῶς, ὅπου δὲν καλλιεργεῖται τὸ σιτάρι τοῦ θείου φόβου, ἐκεῖ ὑπάρχει δυνατὸς λιμός, ὄχι τοῦ ἄρτου, μὰ τῆς κάθε ἀρετῆς. Ὅπου λοιπὸν ὑπάρχει εὐφορία κάθε κακοῦ, ἐκεῖ ὑπάρχει φτώχεια παντὸς καλοῦ, κατὰ τὸν σχολιαστὴ Ζιγαβηνό.

Ἐτοῦτος λοιπὸν ὁ ἄρχοντας, ὁ πλούσιος, ὁ ἀγαπημένος τοῦ Πατέρα, κατάντησε ὁ δοῦλος τῆς ἀσωτείας του. Ἀτίμασε τὸ ἀνθρώπινο πρόσωπο του. Ἐξευτέλισε τὴν ἀγάπη τοῦ πατέρα καὶ ξέντυσε τὴ ζωή του ἀπὸ τὴ στολὴ τῆς λαμπρότητάς Του. Τώρα βόσκει χοίρους. «Κατάπτωσις τοῦ ἁμαρτωλοῦ ἐσχάτη», γιατί τὸ ἔργο αὐτὸ γιὰ ἕναν Ἰουδαῖο εἶναι βδελυρὸ καὶ βέβηλο.

Μὰ μέσα στὴν κατάπτωση, μέσα στὸ χάος καὶ τὴ μέθη τῆς ἁμαρτίας, ἐπέρχεται ἡ ἀνάνηψη. Ἐπειδή, πράττοντας τὰ ἔργα τῆς ἁμαρτίας ἦταν πάντα ἔξω ἀπὸ τὸν ἑαυτό του, ὡς ἄλογος καὶ ἀσύδοτος. Ἐνῶ ὅταν ἀναλογίζεται ποιὸς εἶναι καὶ ποὺ πορεύεται, «τότε γίνεται ἐν ἑαυτῷ».

Ἀφυπνίζεται καὶ ἀμέσως ἐγείρεται. Νὰ ἐπιστρέψει στὸν Πατέρα. Ἀπέτυχε στὴν φυγή του καὶ τώρα ἐπιθυμεῖ νὰ πετύχει στὴν ἐπιστροφή του. Ἐπειδὴ ἡ φυγὴ εἶναι εὔκολη, μὰ καταντάει ὀδυνηρὴ καὶ καταστροφικὴ στὸ τέλος. Ἐνῶ ἡ ἐπιστροφὴ δείχνει στὴν ἀρχὴ δύσκολη, μὰ τελικὰ γίνεται γεγονὸς εὐτυχίας καὶ μακαριότητας.

Ἡ ἐπιστροφὴ γίνεται ἐλκυστικότερη, γιατί ὑπάρχει ὁ Πατέρας ποὺ περιμένει. Θὰ τὸν συγχωρήσει καὶ θὰ τὸν τιμήσει, ἀφοῦ ἐτοῦτος ὁ ἄσωτος νέος ἦταν νεκρὸς καὶ ξανάζησε καὶ ἦταν χαμένος καὶ βρέθηκε. Ἐπειδὴ ἐκεῖνος ποὺ ζεῖ δυστυχῶς στὴν ἁμαρτία, βιώνει τὸ θάνατο καθημερινά, γιατί ἡ ἁμαρτία νεκρώνει κάθε προσπάθεια γιὰ πνευματικὴ ζωή.

Τελικὰ δὲ ἐκεῖνο τοῦ συμφιλιώνει τὸν ἄνθρωπο μὲ τὸ Θεό-Πατέρα, ἐκεῖνο ποὺ μηδενίζει τὴν ἀπόσταση ἀπὸ τὴν ἀνθρώπινη ἁμαρτωλότητα μὲ τὴ Θεϊκὴ ἁγιότητα, εἶναι τό, «Πατέρα, ἁμάρτησα στὸν οὐρανὸ κι ἐνώπιόν σου». Εἶναι ἡ ἔκφραση τῆς συγνώμης γιὰ τὴν ἀτίμωση τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ καὶ ἡ μετάνοια γιὰ τὴν ἀποτυχία τῆς ἐπιλογῆς.

Ἀγαπητοὶ ἀδελφοί, τὸ ἐγχείρημα τοῦ ἀσώτου της παραβολῆς τοῦ σημερινοῦ Εὐαγγελίου, ἀπέτυχε. Ἡ φυγὴ του πρὸς τὴν ἐλευθερία, μετατράπηκε σὲ ἐγκλωβισμὸ καὶ δουλεία ἐσχάτη. Ἡ ἀπώλεια δὲ τῆς πατρικῆς ἀγάπης, λειτούργησε καταλυτικά,

ἀφήνοντας ἔκθετο τὸ νέο μας. Δίχως αὐτὴν τὴν ἀσφάλεια καὶ τὴν ἀσπίδα κατάντησε ἔρμαιο τῆς σφοδρῆς πολεμικῆς τοῦ διαβόλου.

Δὲν θὰ ἦταν λοιπὸν φρόνιμο καὶ ὠφέλιμο ἐμεῖς σήμερα νὰ ἐπαναλάβουμε αὐτὸ τὸ πείραμα τοῦ ἀσώτου. Μήτε νὰ δεχθοῦμε νὰ βιώσουμε τὴ δική του ὀδύνη καὶ καταστροφή. Μᾶς ἀρκεῖ ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ καὶ μᾶς γεμίζει σιγουριὰ τὸ γεγονὸς ὅσο ζοῦμε κάτω ἀπὸ τὴ δική του προστασία.

Ἀρχιμ. Ν.Π.